

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK NTC-VO NEDERLANDSE TAALSCHOOL LUSAKA

School : Nederlandse Taalschool Lusaka
Plaats : Lusaka, Zambia
BRIN-nummer : 28TY

Datum schoolbezoek : 12 en 13 februari 2018
Datum vaststelling : 6 april 2018

Inhoud

1	Inleiding 3
2	Kwaliteitsprofiel 5
3	Beschouwing 7
4	Vervolg van het toezicht 10

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs bezocht NTC-VO Nederlandse Taalschool Lusaka te Zambia in het kader van een kwaliteitsonderzoek (KO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Toezichtkader PO/VO 2011.

Bij dit kwaliteitsonderzoek doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, de actieve rol van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan geen documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten betrekking hebben. Wel zijn ook financiële gegevens verstrekt. Tijdens het schoolbezoek zijn diverse documenten ingezien. We hebben de informatie bij de oordeelsvorming betrokken.

De opzet van het onderzoek

Het kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd of die tijdens het bezoek zijn ingezien;
- Schoolbezoek, waarbij in alle klassen voortgezet onderwijs (klas 1 tot en met 4) de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal;
- Gesprekken met de leraar/directeur over de kwaliteit van de indicatoren;
- Gesprekken met het bestuur, leerlingen, leraren en ouders.

Aan het eind van het schoolbezoek hebben we de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met de leraar/directeur en een vertegenwoordiging van het bestuur.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 geeft de inspectie een beschouwing over de geconstateerde kwaliteit in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 Kwaliteitsprofiel

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De met een * gemarkeerde indicatoren zijn bepalend voor de vaststelling van het vervolgtoezicht.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Kwaliteitsaspect 1: De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.	1	2	3	4	5
1.1 * De leerlingen behalen het opleidingsniveau dat mag worden verwacht. .			•		
1.2 * De leerlingen lopen weinig vertraging op in de opleiding.			•		

Kwaliteitsaspect 2: De aangeboden leerinhouden zijn gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen en de voorbereiding op vervolgonderwijs of arbeidsmarkt en samenleving.	1	2	3	4
2.1 * De aangeboden leerinhouden Nederlandse taal in de onderbouw voldoen aan de kerndoelen				•
2.2 * De aangeboden leerinhouden Nederlandse taal in de bovenbouw zijn dekkend voor de examenprogramma's.				•
2.3 De school met taalzwakke leerlingen heeft een aanbod aan leerinhouden dat past bij de talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.				•

Kwaliteitsaspect 3: De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.	1	2	3	4
3.1 De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.				•
3.2 Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen is beperkt.				•
3.3 De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.				•

Kwaliteitsaspect 4: Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.	1	2	3	4
4.1 Ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.				•
4.2 De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.				•
4.3 Het personeel voelt zich aantoonbaar veilig op school.				•
4.7 Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Kwaliteitsaspect 5: De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.				•
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Kwaliteitsaspect 6: De leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.	1	2	3	4
6.1 De aangeboden leerinhouden maken afstemming mogelijk op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen.			•	
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 7: De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				•
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen			•	
7.3 De school gebruikt informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 8: De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.	1	2	3	4
8.1 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school tijdig de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.2 * De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.3 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitsaspect 9: De school zorgt systematisch voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6 De school waarborgt de kwaliteit van de examens en van andere toetsinstrumenten.			•	
9.7 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Naleving	Ja	nee
N1b In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N2b In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N4a Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima.	•	

3 Beschouwing

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het voortgezet onderwijs op NTC-VO Nederlandse Taalschool Lusaka en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken. Voor een goed begrip wordt eerst de uitgangssituatie beschreven.

Uitgangssituatie

De Nederlandse Taalschool Lusaka bestaat al ruim twintig jaar. Tijdens het inspectiebezoek telde de school 39 leerlingen, waarvan acht leerlingen in het voortgezet onderwijs zitten (klas 1 tot en met 4). Dit schooljaar zitten er twee leerlingen in elk leerjaar. De VO-leerlingen krijgen gezamenlijk les.

Ook in het primair onderwijs is er sprake van een regelmatige leeftijdsopbouw. Alle groepen hebben rond de acht leerlingen. De lessen vinden na schooltijd op alle dagen van de week plaats, gedurende drie uur, in de combinatiegroepen 1/2, 3/4 (met klassenassistent), 5/6 en 7/8. De basisschoolleerlingen zijn afkomstig van zeven verschillende dagscholen.

De meeste ouders van de leerlingen verblijven al langere tijd in Zambia. Terugkeer naar Nederland is voor sommigen dus wat verder uit beeld, maar er zijn ook gezinnen die kortere tijd in Zambia verblijven en gericht zijn op terugkeer. Voor de ouders van vrijwel alle leerlingen geldt dat de aansluiting bij het onderwijs in Nederland of Vlaanderen wel een belangrijk doel is van het NTC-onderwijs.

De Nederlandse Taalschool kent een verenigingsstructuur. Het bestuur bestaat uit vier leden. Er is sprake van een vrij stabiele bezetting, de voorzitter is bijvoorbeeld al vier jaar in functie. Het bestuur is vooral voorwaardenscheppend en beleidsbepalend. Twee keer per jaar is er een algemene ledenvergadering waarin beleidskeuzes worden voorgelegd en het bestuur verantwoording aflegt. Vorig jaar was er vanwege het wegvallen van de subsidie een tekort op de begroting. Het bestuur heeft dit tekort bewust laten ontstaan om te voorkomen dat de (ruime) buffer die de school aanhield voor onvoorziene omstandigheden fiscaal werd belast.

De lessen worden verzorgd door de leraar/directeur, die daarbij in de combinatiegroep 3/4 wordt bijgestaan door een onderwijsassistent. De huidige leraar is sinds augustus 2017 aan de NTC-school verbonden. De vorige leraar is maar één schooljaar gebleven maar heeft veel structuur aangebracht in de leerstofordening, de vormgeving van de lessen, de wijze van het volgen van de vorderingen van de leerlingen en de inrichting van het lokaal. De huidige leraar/directeur bouwt hierop voort maar brengt ook aanpassingen aan in het onderwijs zoals zij dit gewenst vindt. Dit gebeurt in samenspraak met het bestuur. Vanwege een cholera uitbraak was de school enkele weken gedwongen dicht. In die periode is noodgedwongen op afstand via google classroom les gegeven. Dit werkte zo goed dat de school nu bekijkt hoe deze werkwijze gebruikt kan worden in de communicatie en ondersteuning van ouders bij het bijhouden van het Nederlands thuis.

Algemeen beeld

Het NTC voortgezet onderwijs in Lusaka heeft voldoende kwaliteit. Sterke punten zijn de pedagogische benadering en de effectieve klassenorganisatie. De lessen verlopen gestructureerd en zijn goed voorbereid. De school realiseert voldoende resultaten.

De school heeft voldoende zicht op de leervorderingen van de leerlingen. De school betreft ouders bij het NTC onderwijs en stemt met ouders de doelen van het onderwijs af.

Het bestuur heeft zicht op de kwaliteit van de school en hanteert een systeem van kwaliteitszorg dat functioneel is. Er liggen wellicht kansen om het onderwijs nog meer examengericht te maken (diplomaprogramma van het International Baccalaureate). Het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT) biedt de school al aan. Al met al hebben we vertrouwen in de verdere schoolontwikkeling; in principe zal de school over ongeveer vier jaar weer bezocht worden.

Toelichting

Leerresultaten

De school neemt landelijk genormeerde toetsen af voor de belangrijkste taaldomeinen. De vooruitgang van leerlingen is zoals verwacht mag worden op grond van hun taalachtergrond. De school bereikt met leerlingen het niveau van eind klas 4. Dit is het niveau waarop examens van het CNaVT kunnen worden afgenomen die aantonen dat het taalniveau geschikt is voor toelating tot hoger onderwijs in Nederland. De school biedt die mogelijkheid ook. Wellicht is in de toekomst (bij voldoende leerlingen) ook opleiden tot het Nederlands als onderdeel van het IB-examen een optie.

Onderwijspraktijk

De pedagogische benadering is een sterk punt van de school. De leraar heeft veel en zorgvuldige aandacht voor de persoon van de leerling. De leraar bewaart een goede rust, is geduldig en heeft tegelijkertijd daarmee ook overwicht. De leeromgeving is voor de leerlingen veilig.

De lessen verlopen gestructureerd, volgens een vast stramien en zijn goed voorbereid. De uitleg is helder en functioneel en er heerst een taakgerichte werksfeer. Daarbij moet bedacht worden dat de omstandigheden zwaar zijn, op de dagen dat de leerlingen NTC-onderwijs volgen is hun schooldag heel erg lang. Dat maakt het nodig dat de leraar aandacht besteedt aan de motivatie van leerlingen. De persoonsgerichte benadering helpt daarbij, en ook een goede afwisseling van activiteiten door middel van speelse werkvormen, samenwerkend leren en interactief taalonderwijs. De leraar betreft bovendien de leerlingen bij hun leerdoelen waardoor het eigenaarschap van het leren groter wordt.

Leerlingen werken met actueel lesmateriaal. Voor de eerste twee klassen zijn dit de boeken havo/vwo, in leerjaar 3 en 4 is dit het vwo-niveau. Het leerstofaanbod is goed uitgelijnd in jaar- en weekplanningen. Zoals gezegd heeft de school goed zicht op de vorderingen van de leerlingen, waardoor afstemming op niveaueverschillen mogelijk is. Gezien de kleine aantallen leerlingen per leerjaar wordt er vrijwel individueel gewerkt, waarbij leerlingen van eenzelfde leerjaar vaak samen de stof doorwerken. Bij sommige (meer speelse) werkvormen zitten zij ook juist door elkaar. De school kent geen specifieke zorgleerlingen. Als er extra aandacht nodig is verwerkt de leraar dit in de organisatie van het onderwijs. De leerlingenzorg is daardoor nauw verweven met het primaire proces van lesgeven.

Ouders met wie we spraken waren tevreden over de communicatie van de school uit (zowel vanuit het bestuur als vanuit de leraar/directeur). De

betrokkenheid is hoog. Ouders hebben goed zicht op de vorderingen van hun kinderen.

Kwaliteitszorg

De school heeft voldoende zicht op haar eigen kwaliteit. Als basis voor het schoolplan is er een sterkte-zwakke analyse gemaakt en een zelfevaluatie ingevuld. De school kent de taalachtergrond van de leerlingen. Vorig jaar is er een bevraging geweest van ouders over hoe zij omgaan met de Nederlandse taal in de gezinssituatie, om meer zicht te krijgen op de te behalen leerdoelen. Het bestuur heeft het voornemen dit jaar nog een tevredenheidsenquête onder ouders af te nemen.

De school brengt met regelmaat resultaten in kaart en evalueert deze ook. Via personeelsgesprekken, informele contacten en bevraging van ouders houdt het bestuur en de leraar/directeur zicht op kwaliteit van het onderwijs. De school stelt reële verbeterdoelen. Het bestuur heeft enkele jaren geleden besloten te investeren in de kwaliteit van de leraren door het aanbieden van een volledige baan. Nu de subsidie terugkeert komt er ruimte voor de aanschaf van leermiddelen, daarnaast ook voor coördinatie en professionalisering.

De vorige leraar heeft veel structuur gebracht in de werkwijzen van de school en deze vastgelegd. Dit is een goede basis voor verdere uitbouw van de kwaliteit van de school.

4 Vervolg van het toezicht

Bij dit kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden. Op basis hiervan concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet. Met de school is besproken om de leerresultaten minder in detail te presenteren, individuele leerlingen zijn nu mogelijk herkenbaar.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.